

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 80 0 P 093931 21 Rev 2
Dana, 09.08.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Biljane Majkić Marinković, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja JZU B.Z., kojeg zastupa D.M., advokat iz B., protiv tužene M.S. iz B., sada iz B., koju zastupa V.S., advokat iz B., radi duga, vrijednost spora 157.013,16 KM, odlučujući o reviziji tužene protiv presude Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 093931 21 Gž 2 od 05.05.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 09.08.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, ukidaju se obje nižestepene presude i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom zbog propuštanja Osnovnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 093931 18 P 2 od 25.01.2019. godine obavezana je tužena da tužitelju isplati iznos od 157.013,16 KM, a odbijen zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Bijeljini broj 80 0 P 093931 21 Gž 2 od 05.05.2021. godine žalba tužene je odbijena i potvrđena prvostepena presuda, te je odbijen i zahtjev tužitelja za naknadu troškova na ime sastava odgovora na žalbu.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužena pobija drugostepenu presudu, zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači ili ukine.

U odgovoru na reviziju tužitelj predlaže da se revizija odbije kao neosnovana.

Revizija je osnovana.

Tužitelj u ovoj parnici zahtjeva da se obaveže tužena da mu isplati iznos od 157.013,16 KM.

Iz činjeničnih navoda tužbe proizlazi: da je tužitelj rješenjem broj ... od 20.01.2010. godine tuženoj odobrio obavljanje specijalizantskog staža i polaganje specijalističkog ispita 01.02.2010. godine; da su tužitelj i tužena sklopili ugovor o upućivanju na specijalizaciju broj ... od 01.02.2010. godine; da je prema članu 3. ugovora tužena bila dužna da kod tužitelja ostane u radnom odnosu najmanje u dvostrukom trajanju od vremenskog perioda koji je

provela na specijalizaciji; da specijalizacija iz anestezije traje 48 mjeseci i da je zato bila dužna u radnom odnosu kod tužitelja provesti najmanje 8 godina nakon završene specijalizacije; da je tužena specijalizaciju završila dana 30.03.2015. godine i da je bila dužna ostati kod tužitelja u radnom odnosu na neodređeno vrijeme najmanje do 30.03.2023. godine; da je tužena dana 26.10.2017. godine otkazala ugovor o radu pa je tužitelj donio rješenje o otkazu sa danom 15.11.2017. godine kojim je u stavu 3. izreke naveo da mu po osnovu njene specijalizacije duguje iznos od 114.523,59 KM što je predhodno, kao ukupan iznos, tražio u odgovoru na njen zahtjev; da je tužena uložila žalbu na navedeno rješenje, ali samo u dijelu koji se odnosi na navedeni dug i da je postupajući po toj žalbi Upravni odbor tužitelja, kao drugostepeni organ, istu odbio rješenjem broj ... od 08.12.2017. godine.

Na temelju naprijed navedenog i nalazeći da je tužena tužbu sa priložima uz tužbu, sa upozorenjem koje se odnosi na odgovor na tužbu, uredno primila dana 26.11.2018. godine i da nije dostavila pismeni odgovor na tužbu, te smatrajući da tužbeni zahtjev tužitelja u dijelu koji se odnosi na glavni dug nije očigledno neosnovan, prvostepeni sud je presudom zbog propuštanja usvojio tužbeni zahtjev u dijelu koji se odnosi na glavni dug, na osnovu člana 182. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03 do 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Tužena je u žalbi, između ostalog, osporila postojanje procesnih uslova za donošenje presude zbog propuštanja iz odredbe člana 182. stav 1. ZPP, tvrdnjom da nije primila tužbu sa priložima, osporila je autentičnost potpisa na povratnici u spisu prema kojem joj je to pismeno dostavljeno 26.11.2018. godine i radi utvrđivanja te činjenice predložila vještačenje spornog potpisa na povratnici.

Odlučujući o žalbi tužene, izjavljenoj protiv prvostepene presude zbog propuštanja, drugostepeni sud je zaključio da ovaj žalbeni prigovor nije osnovan navodeći da „iz dostavnice sadržane u spisu proizlazi čitak potpis sa njenim imenom i prezimenom, s datumom prijema konstatovanim od strane pošte, bez konstatacije da je pismeno uručeno drugom licu“. Smatrao je da dokazi u spisu predmeta ukazuju na osnovanost potraživanja tužitelja, te da su bili ispunjeni uslovi za donošenje presude zbog propuštanja iz odredbe člana 182. stav 1. ZPP i slijedom toga žalbu odbio i potvrdio prvostepenu presudu.

Revizijom tužena ponavlja naprijed navedeni prigovor navodeći da se drugostepeni sud u osporenoj odluci nije izjasnio o njenom prijedlogu za vještačenje spornog potpisa uz tvrdnju da je to razlog što uz reviziju dostavlja privatnu ispravu grafologa S.M. sa mišljenjem o spornom potpisu.

Odredbom člana 182. stav 1. ZPP propisano je da kad tuženi, kome je uredno dostavljena tužba u kojoj je tužitelj predložio donošenje presude zbog propuštanja, ne dostavi pismeni odgovor na tužbu u zakonskom roku, sud će donijeti presudu kojom se usvaja tužbeni zahtjev (presuda zbog propuštanja), osim ako je tužbeni zahtjev očigledno neosnovan.

Imajući u vidu navedeno osnovano revident ukazuje da je osporena drugostepena odluka zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 182. stav 1. ZPP, koja bi mogla biti od uticaja na donošenje zakonite i pravilne odluke. Naime, jedan od procesnih uslova za donošenje presude zbog propuštanja iz odredbe člana 182. stav 1. ZPP, koji je tužena osporila žalbom, je da tuženoj nije uredno dostavljena tužba. Tužena je radi utvrđivanja ove činjenice u žalbi predložila izvođenje dokaza grafološkim vještačenjem, što

propisuje odredba člana 217. stav 2. ZPP, ali kako prema stavu 3. te zakonske odredbe drugostepeni sud ne može zakazati raspravu radi izvođenja predloženog dokaza kada se radi o presudi zbog propuštanja, to je bio razlog za ukidanje prvostepene presude, kako bi prvostepeni sud proveo dokaz predložen u žalbi radi utvrđivanja ove relevantne činjenice.

Imajući u vidu naprijed opisanu prirodu presude zbog propuštanja, revident osnovano navodi da u situaciji kada je prvostepeni sud donio presudu zbog propuštanja, smatrajući da su ispunjeni svi uslovi iz odredbe člana 182. stav 1. ZPP, drugostepeni sud je po žalbi tužene u konkretnom slučaju morao cijeliti postojanje procesnih uslova za njeno donošenje.

Stoga je osnovan revizioni prigovor da je drugostepeni sud, odbijajući žalbu i potvrđujući prvostepenu presudu, učinio povredu odredaba parničnog postupka iz člana 209. u vezi sa članom 182. stav 1. ZPP, koja bi mogla biti od uticaja na pravilnost osporene odluke. Budući da drugostepeni sud nema zakonsku mogućnost za otklanjanje nedostatka na koji se ukazivalo u žalbi i ponavlja u reviziji, ispunjeni su uslovi za ukidanje obje nižestepene presude.

Slijedom navedenog, na osnovu odredbe člana 249. stav 1. ZPP, obje nižestepene presude su ukinute i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovni postupak.

U nastavku postupka, prvostepeni sud će otkloniti nedostatke koji se tiču urednosti dostavljanja tužbe na koje je ukazano u ovoj odluci tako što će odrediti vještačenje potpisa na povratnici, te pravilnom primjenom procesnog prava donijeti na zakonu zasnovanu odluku.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić